

Pod Bukovinou

Noviny obyvateľov obcí Staré, Zbudza a Oreské

X. ročník

číslo 1-2

december 2020

OBNOVUJÚ PAMIATKY

Rok 2020 je v dôsledku pandémie COVID-19 celosvetovo špecifický, nakoľko táto pandémia sa dotýka všetkých oblastí života ľudí. Slovensko, a samozrejme aj obec Staré, je súčasťou tohto diania, ktoré bezprostredne zasiahlo do života našich obyvateľov, i do fungovania samosprávy v obmedzených podmienkach. Napriek všetkým týmto obmedzeniam čas neúprosne plynie ďalej a život priniesol nové výzvy, ktorým sme museli čeliť.

Naša obec ešte v roku 2019 na základe zverejnenej výzvy požiadala Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky o poskytnutie dotácie na obnovu kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa v obci a taktiež požiadala aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o poskytnutie dotácie na rekonštrukciu požiarijnej zbrojnice. Po zaslaní požadovaných podkladov a projektovej dokumentácie boli naše žiadosti vyhodnotené ako oprávnené a na realizáciu projektov nám boli poskytnuté finančné prostriedky.

POMOHLI OBCI

Obec Oreské sa uchádzala o finančné príspevky z grantového programu Nadácie SPP s názvom „Municipality 2020“. Do programu sa naša obec zapojila podaním dvoch projektov „Rozvoj, podpora a zveľaďovanie obcí, miest a regiónu“ a „Ochrana, obnova alebo zveľaďovanie životného prostredia“. Podarilo sa nám získať finančné prostriedky na obidva projekty.

Finančné prostriedky z prvého projektu v sume 8 000 € boli použité na modernizáciu spoločenskej miestnosti (stoly a banketové stoličky) ako aj čiastkového zariadenia kuchyne (umývačka riadu, fritéza, nárezový stroj, poháre, rôzne veľkosti hrncov, kastrolov, panvic a iné vybavenie kuchyne).

Finančné prostriedky z druhého projektu v sume 5 652 € boli použité na vybudovanie náučného chodníka a krížovej cesty. Taktiež bola upravená prístupová cesta ku krížovej ceste, osadené smerové tabule a pre deti boli umiestnené rôzne atrakcie (hrajdička, rebrík, zvonkohra, preliezka atď.). Za realizáciu uvedeného projektu bolo zodpovedné Urbárske spoločenstvo Oreské. Do realizácie sa zapojili aj občania obce.

Týmto sa obec chce poďakovať Nadácii SPP za poskytnuté príspevky, vďaka ktorým mohli byť naše projekty zrealizované. D. C.

Pre plnohodnotné využitie priestorov kaštiela pri usporadúvaní kultúrnych a spoločenských podujatí je po-

trebné v kaštieli vybudovať aj hygienické zariadenia. Za účelom poskytnutia dotácie na hygienické zariadenia v kaštieli vedenie obce oslovilo Nadáciu SPP a po splnení podmienok pre poskytnutie dotácie bola obec vyhodnotená ako úspešný uchádzač.

(MB)

Viac o investičných aktivitách v obci Staré sa dočítate vo vnútri tohto dvojčísła.

Jeden z testovacích tímov počas krátkej prestávky.

Snímka: PM

PREBIEHA SČÍTANIE

V tomto období prebieha na území Slovenskej republiky cyklické sčítanie obyvateľov, domov a bytov (býva spravidla v pravidelných 10-ročných intervaloch). Je rozdelené do dvoch etáp, z ktorých prvá – Sčítanie domov a bytov – začala 1. júna 2020 a ukončená bude do 12. februára 2021.

Sčítaním domov a bytov boli poverené obce bez účasti obyvateľov, pričom je skutočnosť k polnoci z 31.12.2020 na 15. februára do 31. marca 2021, čo znamená, že obyvateľ bude mať na sčítanie šesť kalendárnych týždňov, pričom všetky údaje, ktoré uvedie v sčítacom formulári sa musia vzťahovať na rozhodujúci okamih, t. j. polnoc z 31.12.2020 na 1.1.2021.

Pripomíname, že za neplnoletého obyvateľa, resp. obyvateľa, ktorý nie je spolahlivý na právne úkony, má povinnosť vyplniť sčítací formulár zákonný zástupca. (-red-)

SODB
2±21

tom boli poverené obce rozhodujúcimi okamihmi z 31.12.2020 na 15. februára do 31. marca 2021, čo znamená, že obyvateľ bude mať na sčítanie šesť kalendárnych týždňov, pričom všetky údaje, ktoré uvedie v sčítacom formulári sa musia vzťahovať na rozhodujúci okamih, t. j. polnoc z 31.12.2020 na 1.1.2021.

VÝROČIE ZBUDZE

Keď 30. apríla 1920 prijal Národné zhromaždenie Československej republiky zákon č. 266 Sb. z. a ustanovilo orgán s názvom „Stála komise pro stanovení úředních názvů míst v republice Československé při ministerstvu vnitra“, nič nebránilo mestám a dedinám aj na Slovensku prijímať názvy, ktoré by zodpovedali požiadavkám ich občanov. Uvítali to aj v našej obci. Pre väčšinu jej obyvateľov to znamenalo návrat k slovenskému, resp. slovanskému názvu obce v tvare „Zbudza“. Ten sa zachoval aj v historických zápisoch skôr vo fonetickom tvare Zbutza, či Zbuca. Ustálený, oficiálny úradný názov obce, ktorý zohľadňuje aj kmeňové meno jej praslávanského zakladateľa, je teda už storočie ZBUDZA. A čo obci v tomto jubilejnom roku želať? Vivat, crescat, floreat! Teda nech žije, rastie a rozkvitá, jubilatka naša!

Ing. Mgr. Anton Meteňko, PhD.

BUDE KÁBLOVKA

Na októbrom zasadení Obecného zastupiteľstva v Zbudzi v roku 2019 bola jedným z prerokovaných bodov ponuka na optický internet a TV od firmy Lekos. Po rôznych jednaniach a prípravných prácach sa práce posunuli dopredu a v jeseni 2020 zamestnanci uvedenej firmy začali ťahať káble a optické vlákno. Obyvatelia sa začali nahlasovať na postupné pripájanie domácností. Veríme, že firma Lekos svoj sľub dodrží a naši občania už čoskoro využijú možnosť pripojenia sa ku kvalitnejším službám vysokorýchlostného internetu i sľubovanej regionálnej televízií. (A.F.)

Z VLASTNÝCH ZDROJOV

Ani investičné akcie v Oreskom sa z dôvodu pandémie COVID – 19 nemohli realizovať tak ako boli naplánované. Preto došlo aj k zmene termínu výstavby tretej etapy chodníka na obecnom cintoríne.

Prvá etapa výstavby chodníka sa začala v roku 2018, pokračovala druhou etapou v roku 2019. Tohto roku sa na podnet občanov začalo s poslednou etapou výstavby od hlavnej brány až k domu smútku, ktorá bola úspešne dokončená.

Touto cestou sa chceme poďakovať aj firme AT Zemplín, ktorá taktiež prispela ku skrášleniu areálu nášho cintorína. Uvedený chodník zlepšil prístupnosť k domu smútku a miestam posledného odpočinku našich najbližších.

Ďalšou investíciou, ktorá je v súčasnosti realizovaná, je prístavba sociálneho zariadenia pri spoločenskej miestnosti. Uvedené sociálne zariadenie bude slúžiť pre návštevníkov klubu mladých.

Obidva investičné projekty sú financované z vlastných zdrojov obce. Veríme, že tieto akcie prispesú k lepšiemu životu v našej obci. D. C.

Úspešný
nový rok
2021
prajú
všetkým
čitateľom
VYDAVATELIA

VOĽBY DO NR SR

V sobotu **29. februára** sa na Slovensku uskutočnili ďalšie parlamentné voľby. Do **Národnej rady Slovenskej republiky** pôvodne kandidovalo **25** politických strán, hnutí či koalícií, pričom jeden subjekt tesne pred voľbami svoju kandidatúru stiahol. Za posledných **30** rokov to boli už desiate demokratické voľby, keď si voliči mohli vybrať z viacerých strán a kandidátov. Celoslovenský priemer účasti oprávnených osôb vo voľbách predstavoval **65,81%**. A ako využili túto možnosť voliči v našich obciach?

V ORESKOM 61,5% ÚČASŤ

Voliči v tejto obci odovzdali v týchto voľbách **240** platných hlasov a tie rozdelili takto: Smer-SD 82 (34,16%), OLaNO-NOVA-KÚ-Zmena zdola 46 (19,16%), LSNS 30 (12,50%), KDH 21 (8,75%), Sme rodina 15 (6,25%), Za ľudí 10 (4,16%), SNS 9 (3,75%), Dobrá voľba 9 (3,75%), Vlast 6 (2,50%), Koalícia PS/Spolu 4 (1,66%), Máme toho dost! 3 (1,25%), SaS 3 (1,25%), Most-Híd 1 (0,41%), DS 1 (0,41%).

V STAROM 58,17% ÚČASŤ

Do volebného zoznamu bolo zapísaných **624** oprávnených osôb. Obálky s hlasovacími lístkami si prevzalo **363** oprávnených osôb, platné hlasy odovzdalo **360** voličov. Svoje hlasy rozdelili nasledovne: Smer-SD 110 hlasov (30,55%), OLaNO-NOVA-KÚ-Zmena zdola 64 (17,77%), LSNS 39 (10,83%), Sme rodina 38 (10,55%), Dobrá voľba a KDH po 22 (6,11%), SNS 15 (4,16%),

Vlast 14 (3,88%), Za ľudí 13 (3,61%), Koalícia PS/Spolu 8 (2,22%), Socialisti.sk 6 (1,66%), SaS 4 (1,11%), SLS 2 (0,55%), Máme toho dost! 1 (0,27%), Hnutie pracujúcej chudoby po 1 (0,27%).

V ZBUDZI 59,1% ÚČASŤ

Zbudzania odovzdali jednotlivým stranám dovedna **256** platných hlasov v poradí: Smer-SD 72 (28,12%), OLaNO-NOVA-KÚ-Zmena zdola 56 (21,87%), KDH 28 (10,93%), Sme rodina 26 (10,15%), LSNS 25 (9,76%), PS/Spolu 11 (4,29%), SaS 10 (3,9%), Vlast 9 (3,51%), Dobrá voľba 7 (2,73%), Za ľudí 4 (1,56%), SNS 3 (1,17%), Máme toho dost! 3 (1,17%), Socialisti.sk 1 (0,39%), Práca slovenského národa 1 (0,39%).

Na základe celoslovenských výsledkov volieb mandáty do NR SR na nasledujúce štyri roky získali OLaNO (53 kresiel), Smer-SD (38), Sme rodina (17), LSNS (17), SaS (13) a Za ľudí (12). **JPZ**

ROZLÚČKA S PREDŠKOLÁKMI

Rozlúčka s predškolkami a slávnostné ukončenie školského roka 2019/2020 sa v **Materskej škole v Zbudzi** uskutočnili v posledný deň školského vyučovania. Traja budúci prváčikovia v slávnostnom sprievode ostatných škôlkárov a rodičov, odniesli rozlúčkové tablo do informačnej tabule obecného úradu. Potom sa vrátili do vyzdobenej kultúrnej miestnosti, ktorá je v budove MŠ, kde slávnostná rozlúčka pokračovala za prítomnosti starostu, pracovníčok obce a personálu MŠ. V slávnostnom príhovore pani riaditeľka budúcim prvákom zaželala veľa úspechov v škole. Do školských lavíc si v septembri zasadnú **Lilien Mojčiková, Monika Szabóová a Matúš Hičo**. Posledné vedomosti nám ukázali v krátkom programe rozlúčkových básní a piesní. Deti boli odmenené darčekom a vysvedčením, ktoré im pripomenú čas strávený v materskej škole. Pani učiteľky dostali ako prejav vďaky za ich obetavú prácu krásne spomienkové darčeky, za ktoré rodičom srdečne ďakujeme.

Prežili sme spoločne zase jeden krásny a veselý školský rok. S niektorými deťmi sme sa rozlúčili a s niektorými sa po prázdninách znovu stretávame. **D. B.**

Najmladší absolventi MŠ Zbudza.

Snímka: mh

Starosta obce Zbudza Ing. Matej Havrila rozšíril rady päťdesiatnikov. Snímka je z osláv jeho životnej polstoročnice. Blahoželáme! Snímka: af

ROZŠÍRIL RADY PÄŤDESIATNIKOV

Hovorí sa, že päťdesiatka je obdobím v živote, kedy sa človek už pozerá za seba, jeho život je naplnený rôznymi zážitkami, spomienkami, skúsenosťami a životným poznaním.

"Vitaj v klube", zaznelo pri gratuláciách na oslave okrúhlych narodenín starostu obce Zbudza **Ing. Mateja Havrilu**. Narodeninovú oslavu absolvoval v kruhu svojich blízkych, rodiny, poslancov a kolegov starostov ešte pred vypuknutím choroby COVID. Našu obec vedie tretie volebné obdobie a spolu s poslancami zborom urobili kus veľkej práce. Zbudza sa rozrastá do krásy. Usilovnosť, pracovitnosť a ochota pomôcť sú jeho silné stránky.

Po náročných dňoch v úrade rád relaxuje v záhrade i v kruhu svojej rodiny. Preto mu do ďalších rokov prajeme predovšetkým pevné zdravie, trpezlivosť pri vykonávaní svojej práce. **A. F.**

V Oreskom majú náučný chodník a krížovú cestu v prírode. Zorientovať sa návštevníkom pomôžu osadené smerové tabule. Snímka: jb

MOST JE HOTOVÝ

Od **14. októbra 2019**, kedy v časti Krivošťany spadla časť mosta do rieky Laborec, museli obyvatelia našich obcí cestovať do Strážskeho cez Michalovce. V piatok **7. februára 2020** bolo v Strážskom ukončené osadenie provizórneho mosta cez Laborec, po ktorom mali povolený prejazd len motorové vozidlá do celkovej hmotnosti max. 7,5 tony. Obyvatelia Starého, Oreského či Zbudze tak mohli do Strážskeho a späť cestovať malokapacitnými autobusmi spoločnosti

Arriva bez prestupu v Krivošťanoch a vodiči osobných motorových vozidiel nemuseli absolvovať obchádzku cez Michalovce. Výnimkou boli len niekoľkodňové výluky, napr. počas prekládky premostenia do druhého pruhu, asfaltovanie povrchu mosta či záťažové skúšky.

V stredu **21. októbra** bol **zrekonštruovaný most sprejazdnený v oboch smeroch**, čo umožní obyvateľom našich obcí cestovať v smere do Strážskeho a späť bez obmedzení. **(jpz)**

ZMENENÉ PLÁNY

Pandemický rok 2020 zmenil celkové plány výstavby a mnohé iné aktivity, ktoré boli naplánované a nebolo možné ich uskutočniť. Aj napriek tomu boli niektoré práce v Zbudzi zrealizované.

V priestoroch materskej školy bola zrekonštruovaná časť umyvárka, kde bolo urobené nové elektrické vedenie, nové vodovodné prípojky, nové dlažby, ob-

TROCHU INAK

Medzinárodný deň detí je sviatok, na ktorý sa teší nejedno dieťa. Deťi venovaný práve tým najmenším sa zväčša nesie v znamení atrakcií, súťaží, sladkých odmien či vecných darčiekov a pod. Tohtoročný MDD bol netradičný a to nie len u nás, ale na celom svete.

Vážna situácia, ktorú priniesol rýchlo šíriaci sa nebezpečný koronavírus, si vyžiadala mnoho obmedzení. Zákaz zhromažďovať sa asi najhoršie preživalí práve deti, keď sa museli svojim kamarátom vyhýbať. Napriek tomu, čo táto mimoriadna situácia spôsobila, však deťom zo Zbudze v tento pre ne vzácny deň neostali oči pre plač. Aj keď atrakcie a súťaže pre deti chýbali, o sladké prevkapanie a vecné dary sa opäť postarali pán starosta a poslanci obecného zastupiteľstva už tradične v spolupráci s OZ Zbušok.

Deťom zo Zbudze boli pri príležitosti MDD venované krásne praktické ruksaky, ktorých obsah tvorili sladké aj zdravé dobroty. Prevkapanie a radosť z detských očiach bola neopísateľná, a tak sa podstata ich sviatku naplnila aj za tejto nepriaznivej situácie. Veríme, že budúci rok sa znova stretneme osobne, a už teraz sa na to všetci veľmi tešíme. Ivana Mihočová

klady a vymenené štyri záchodíky pre deti a jeden pre personál.

Veľkou rekonštrukciou prešiel Dom smútku, kde bola vymenená strecha a následne úplne zrekonštruovaný interiér a exteriér. Tento objekt nadobudol úplne nový vzhľad tým, že bolo zamurované čelné okno a na fasáde bol zvýraznený kríž. Drevený kríž bol osadený aj na čelnú stenu vo vnútri.

V priebehu roka bolo prevedené masívne orezanie stromov v časti „Polaty“ a na miestnom cintoríne. Stromy, ktoré ohrozovali majetok a zdravie občanov, boli odstránené.

Počas sprísnených opatrení nebolo možné organizovať

kultúrne a športové podujatia. Aspoň symbolicky, bez účasti širšej verejnosti, bol pred obecným úradom postavený tradičný „máj“. Starosta obce s poslancami vynašiel spôsob, ako oceniť jubilatov v mesiaci októbri namiesto akcie „Úcta k starším“ a tiež potešiť deti na MDD a na Mikuláša. Starší jubilujúci občania dostali ako pozornosť nákupné poukážky v hodnote 10,00 € a deti darčeky cez OZ Zbušok a mikulášske balíčky, ktoré zabezpečila učiteľka materskej školy Marta Galambošová.

Podakujeme Pánu Bohu za skončený rok 2020, že nám dal zdravie a sily prežiť ho v takej veľmi ťažkej celosvetovej situácii a dúfajme, že nový rok bude lepší, ako ten predchádzajúci. **A. J.**

Dom smútku v Zbudzi nadobudol po nedávnej rekonštrukcii nový vzhľad. Snímka: mh

MÁJOVÁ POVODEŇ

V piatok 1. mája podvečer zasiahla časť obce Staré povodeň, keď po intenzívnych zrážkach vybrežili potoky Jakovec a Starianka. Prívalová voda, ktorá sa valila z polí v severovýchodnej časti chotára (Kablíny, Havrilka, zalesnená časť a iné), nielenže naplnila korytá spomínaných potokov, ale zaliala aj mnohé dvory a záhrady v časti Hušták, Horný koniec a Dolný koniec či komunikácie v časti Kút a Ulica. V najviac postihnutých častiach obce pomáhali miestni hasiči s technikou. Valiaca sa voda znehodnotila aj značnú časť úrody v extratíválnej obce. (JPZ)

VÝMENA KŇAZOV

Po viac než 9-ročnom pôsobení v staranskej farnosti odišiel z úradu farára na vlastnú žiadosť **dp. Mgr. Ján Čech Špirek**. Oficiálna rozlúčka s ním sa uskutočnila v nedeľu 26. júla po sv. omši. Odchádzajúcemu farárovi za doterajšie účinkovanie poďakovali Mária Litunová, riaditeľka MŠ, zaružencové spoločenstvo a Ing. Michal Bereznanin, starosta obce. J. Čech Špirek sa počas účinkovania vo farnosti Staré s filiálkami Oreské, Krivoštany a neskôr Zbudza o. i. zaslúžil o opravu chrámov, založenie chrámového zboru Lusticus (2011), tradície farských dní (2012), založenie FS Starjani (2013) či rekonštrukciu časti budovy starej cirkevnej školy na farský klub, ktorý slúži na rôzne stretnutia, pečenie vianočných oblátok a pod.

Od 1. augusta sa novým správcom farnosti – administrátorom – stal premonštrát **ThDr. Konštantín Daniel Boleš PhD., OPraem.** V obci i vo farnosti ho v nedeľu 2. augusta pred sv. omšou privítali Ing. Michal Bereznanin a Mária Litunová.

Sninský rodák K. D. Boleš (1973), vyrastal v Kračúnovciach, kňazskú vysviacku prijal 21. júna 1997 v Košiciach. Pôsobil v Lipanoch (1997 – 1999), Košiciach – farnosť sv. Alžbety (1999 – 2001), Moldave nad Bodvou (2001 – 2004), Kňazskom seminári sv. Karola Boromejského v Košiciach (2004 – 2007), Malčiciach (2007 – 2008) a Strede n/B (2008 – 2011). V posledných rokoch pôsobil ako výpomocný duchovný v reholi premonštrátov v Košiciach a ako kaplán vo farnosti sv. Mikuláša v Prešove. (red)

STRUČNE ZO STARÉHO

MIKULÁŠ V ŠKOLE

Podobne ako predtým, aj tento rok Mikuláš rozdával deťom darčeky v predvečer svojho sviatku. Ibaže tentoraz to bolo všetko trochu komplikovanejšie, lebo jeden neposlušný vírus nedovolil Mikulášovi odovzdať deťom darčeky osobne. Mikuláš je však múdry a šikovný, preto prekabátil vírus tak, že nechal svoje balíčky na obecnom úrade a starosta ich deťom zanesol do materskej i základnej školy.

PRIBUDLI OZDOBY

Už tradične v predvečer Mikuláša sa v našej obci pred obecným úradom rozsvietil symbol Vianoc – vianočný stromček. Inak tomu nebolo ani tento rok a zároveň s rozsvietením stromčeka sa rozsvietila aj vianočná výzdoba v obci. K výzdobe z minulého roka pribudlo ďalších 12 vianočných ozdôb, celkovo ich máme 23 kusov. V tomto roku boli okrem hlavnej ulice rozmiestnené aj v ďalších častiach – Kút, Pustiňa, Ulica a Hušták.

NOVÉ VOZIDLO A PRÍVES

Na základe uznesenia schváleného obecným zastupiteľstvom bolo v júli zakúpené pre potreby obce osobné motorové vozidlo Dacia Logan MCV formou lízingu. Toto vozidlo slúži k zabezpečeniu plynulého fungovania obecného úradu. Nakoľko obec vykonáva rôzne drobné opravy na budovách vo svojom vlastníctve, v novembri vedenie obce rozhodlo o zakúpení nákladného prívesu za osobný automobil.

ÚPRAVA PRIESTRANSTVA

Za účelom zveladenia životného prostredia obyvateľov obce samospráva zrealizovala v časti Hušták úpravu verejného priestranstva odstránením suchých a poškodených drevín a odstránením náletových krovín. Podobne v časti obce Pustiňa pri "globe" bola realizovaná úprava verejného priestranstva odstránením náletových drevín. Ďalšiu úpravu priestranstva odstránením náletových krovín obec vykonala v okolí EKO SKLÁDKY. (-mib-)

Prvomájové zrážky v Starom spôsobili zaplavenie viacerých záhrad, pivníc, polí i miestnych komunikácií. Snímka: PM

ZO ŽIVOTA CÍRKVI

Návšteva arcibiskupa

V nedeľu **1. marca** zavítal do staranskej farnosti na pastoračnú návštevu košický arcibiskup-metropolita Mons. Bernard Bober. Vo farskom chráme odslúžil sv. omšu a kázal homíliu. Spoloslúžili miestny farár Ján Čech Špirek a kaplán Michal Pavlík z prešovskej farnosti Krista Kráľa na sídlisku Sekčov.

Košický arcibiskup – metropolita Mons. Bernard Bober navštívil v prvú marcovú nedeľu rímskokatolícku farnosť v Starom, kde v Kostole Nanebovzatia Panny Márie odslúžil koncebrovanú sv. omšu.

Snímka: JPZ

Veľkonočné obrady

Už od konca prvej polovice marca bol v súvislosti so šíriacou sa pandémiou koronavírusu vládou SR vydaný zákaz konania verejných bohoslužieb. Neskôr sa bohoslužby mohli konať, ale len za účasti max. 6 osôb. Tak tomu bolo aj počas

veľkonočných sviatkov, ktoré v tomto roku pripadli na **prelom prvej a druhej aprílovej dekády (9. - 13.)**. Obyvatelia obce mohli tieto obrady sledovať prostredníctvom televíznych prenosov, resp. cez internet (aj z farského kostola).

Prvé sv. prijímanie

Po tom, čo sa postupne opatrenia vlády čiastočne zmiernili, prvé sv. prijímanie vo farskom Kostole Nanebovzatia Panny Márie sa uskutočnilo až v **treťu júnovú nedeľu** (zvyčajne to bolo v máji). Pristúpilo k nemu 6 detí, z toho 4 chlapci a 2 dievčatá. Pri sv. omši účinkoval spevácky zbor Lusticus.

Chrámové slávnosti

V **sobotu 15. augusta o 10.30 hod.** bola v Starom pri príležitosti chrámového sviatku vo farskom chráme Nanebovzatia Panny Márie slávnostná sv. omša. Hlavným celebrantom a slávnostným kazateľom bol ThDr. PaedDr. Ľuboš Onderčín, PhD., farár z farnosti sv. Anny vo Vinnom.

V nedeľu, v tom istom čase, sa konala odpustová slávnosť. Celebrantom a kazateľom

bol farský administrátor ThDr. Konštantín Daniel Boleš, PhD.,

OPraem, ktorý slúžil slávnostnú sv. omšu aj vo **štvrtok 20. augusta** pri príležitosti 25. výročia konsekrácie chrámu. Liturgický spev, podobne ako po celý rok, viedol kantor Pavol Garbeľ. Pri všetkých slávnostných omšiach účinkoval aj spevácky zbor Lusticus so sólistom Stanislavom Borcom. **-JPZ-**

ODPUST V ZBUDZI

Duchovní otcovia M. Mráz a K. Knap pri posviacke novej ikony Premenenia Pána v zbudžanskej cirkvi. Snímka: oz

V **nedeľu 9. augusta** oslávili gréckokatolíci v Zbudzi svoj chrámový sviatok. V miestnom chráme zasvätenom sviatku Premenenia Pána spolu s otcom **Karolom Knapom**, duchovným správcom tohto spoločenstva, slávil sv. liturgiu aj otec **Martin Mráz**, tajomník biskupa a hovorca Košickej eparchie.

V úvode sv. liturgie posvätil novú ikonu Premenenia Pána, ktorá tvorí základný rad ikonostasu. Miestny gréckokatolícky chrám bol postavený v roku 1938. Ikonostas si miestni gréckokatolíci zadovážili pred niekoľkými rokmi z farnosti Podhorod'. Na pravej strane ikonostasu však bola umiestnená ikona sv. Bazila Veľkého, patróna pôvodného chrámu. Tejto ikone našli čestné miesto na stene chrámu a namiesto nej dali napísať ikonu Premenenia Pána, ktorému je zbudžanský chrám zasvätený. O. M. Mráz vo svojej homílii poukázal na rozdiel v premenách, ktoré spôsobuje Boh a v tých, ktoré spôsobuje človek. Výsledkom tých prvých je nový život a dobro. Výsledkom tých druhých je často skaza a zlo. V závere sv. liturgie všetci prítomní obišli chrám, prečítali 4 evanjeliá a takto symbolicky ohlásili radostnú

zvesť aj celému svetu.

Popoludňajší program tohto slávnostného dňa patril športovým aktivitám na miestnom futbalovom ihrisku. Domáci kňaz spolu so svojou manželkou, animátormi a farskou radou pripravili zaujímavý program pre deti a dospelých. Najprv si v detskom „El classico“ zmerali sily detskí stúpení Realu Madrid proti odvekému rivalovi Barcelone. Vyvrcholením bol futbalový zápas, na ktorom sa aktívne zúčastnili aj košický gréckokatolícki biskupi – vладыkovia Milan Chautur CSSR a vладыka Cyril Vasil' SJ. Víťazom bol každý, kto prijal pozvanie a zažil silu spoločenstva uprostred cirkvi. Veríme, že z toho podujatia sa stane pekná tradícia na posilnenie vzťahov v celej obci.

o. Karol Knap,
správca gréckokatolíckej farnosti
Trnava pri Laborci

Z iniciatívy predošlého správcu farnosti dp. Jána Čecha Špireka vznikol vo farnosti Staré v poslednom štvrtroku 2011 miešaný cirkevný spevácky zbor Lusticus, ktorý sa ešte v tom istom roku prezentoval počas slávnosti vianočných sviatkov. Odvtedy jeho členovia pravidelne účinkovali vo všetkých chrámoch staranskej farnosti – v Starom, Oreskom, Zbudzi, predtým aj v Krivoštanoch, na farských dňoch, hudobných koncertoch či pri iných príležitostiach. Snímka zachytáva iba časť členov tohto úspešného speváckeho telesa. Snímka: ZL

DÁVAŤ A NEČAKAŤ...

Dávať a nečakať dar. Taký je hlavný zmysel sviatku svätého Mikuláša, biskupa, ktorý pripadá na 6. decembra. Na tento sviatok sa tešia najmä deti, pre ktoré je spomienka na tohto svätca symbolom sladkostí, ovocia a iných darčiekov.

Tento rok mnohé deti s jeho osobnou návštevou ani veľmi nerátali. Vedeli, že stretnúť sa pri stromčeku všetci spolu v parku s teplým čajíkom v ruke je v ťažkej dobe koronavírusu nemožné. A tak každé z nich určite verilo aspoň na plnú čižmičku, ktorú si deň vopred zodpovedne čistili a s nádejou vkladali do okienka. Lenže Mikuláš naozaj prekvapil. Najprv rozsvietil krásny veľký stromček v strede obce a s plným a ťažkým vrecom sa vybral dedinou. To bolo prekvapenie, keď sa znenazdajky zjavil pod oknom a zaklopal na dvere. Radosť otvoriť dvere bola veľká, no strach bol väčší, a veru aj tí najodvážnejší mali akosi namále. Tento rok mal ako pomôcku svoj dobrometer, ktorým deťom meral „dobrotu“ či „zlobu“. No aj keď niekde ukazoval nie práve najlepšie, básnička, pesnička, či slub dokázali dobrometer vybalancovať. Nechýbalo spoločné mikulášske fotenie, veď Mikuláš k nám príde opäť až o rok a tak aspoň krásna fotka a zaspomínanie nám vyčarí úsmev kedykoľvek počas roka.

Ďakujeme, Mikuláš, za darčeky, za nečakané prekvapenie a opatruij sa, nech si zdravý a nech sa spolu stretneme aj budúci rok. M. M.

Mikulášske prekvapenie v Oreskom.

Snímka: oo

ADVENTNÝ ČAS...

Advent je časom, kedy sa pripravujeme na jedno z najkrajších období roka – Vianoce. Ani v tomto zložitom období, keď zápasíme s vírusom COVID 19, nezabúdame na tradície viažuce sa k tomuto času.

Už niekoľko rokov priestranstvo OcÚ v Zbudza zdobí krásny živý adventný veniec. Zakladateľkou tradície bola A. Chocholová. Tento rok znovu spolu s I. Čmilovou zhotovili nádherný veniec, na ktorom sa postupne rozsvetcovali adventné sviečky. V deň sviatku sv. Mikuláša starosta obce Ing. M. Havrila rozsvietil vianočný stromček s vianočnou dekoráciou v obci. V minulosti oslava tohto sviatku pokračovala v kultúrnom dome. Ale čo tento rok? Mikuláš na naše deti nezabudol. V sobotu podvečer prichádzal s pomocníkom do domácnosti k detúrencom. Rozžiarené očká, ale aj strach sa striedali po otvorení dverí, za ktorými sa zjavil nečakaný hosť. Radosť bola obrovská. Ten obdaril deti sladkými balíčkami, ktoré finančne zabezpečil starosta.

Aj v týchto nelahkých časoch môžeme robiť radosť druhým. A je len na nás, aby sme svojimi činmi prispeli k uchovávaniu tradícií, ktoré sme zdedili od našich predkov.

A. F.

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Mikuláš ČOLLÁK (1906 – 1965)

pedagóg prekladateľ a publicista

Narodil sa v Oreskom v učiteľskej rodine. Základnú školu absolvoval v rodisku. Po jej ukončení absolvoval Učiteľský ústav v Košiciach (1925) a gymnázium v Užhorode (1926). V roku 1930 ukončil štúdium na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a v roku 1937 na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne.

V rokoch 1931 – 1964 pôsobil ako stredoškolský profesor vo Zvolene, Spišskej Novej Vsi, Humennom a Michalovciach. Vyučoval chémiu a fyziku. Medzitým bol aj riaditeľom Učiteľskej akadémie, gymnázia a Strednej priemyselnej školy stavebnej v Michalovciach. Okrem toho sa zaoberal metodológiou vyučovacieho procesu. Bol aj autorom učebníc: *Anorganická chémia pre IV. triedu gymnázií* (1947), *Organická chémia pre IV. triedu gymnázií* (1948), *Chémia I. a II. časť pre 9. ročník Jedenástočných stredných škôl* (1957 a 1958).

Venoval sa aj prekladateľskej činnosti zo slovenskej literatúry. Počas štúdiá v Brne býval so slovenskými študentmi a naučil sa aktívne ovládať tento jazyk. Od slovenských autorov F. S. Finžgara a I. Cankara preložil diela *Pod slobodným slnkom*, resp. *Pohoršenie v Svätofloriánskom údolí*. Okrem toho napísal aj niekoľko poviedok a esejí: *Črty o Zemplíne, Kračok, Ivan Cankar a Slováci*. Mnohé svoje príspevky publikoval

v Slovenských pohľadoch, Slovenskom denníku, Kultúre, Eláne, Slovenskom východe a Národných novinách. Taktiež bol spoluautorom reprezentatívnej publikácie *Almanach Zemplína* (1958). Viacero poviedok (*Svetlo v tmách, Tibaavský poklad* či *Prvé svetielko*) zanechal v rukopise.

V roku 1964 bol ocenený titulom Zaslúžilý učiteľ. Zomrel v roku 1965 v Michalovciach ako 58-ročný. (-pr-)

Z HISTÓRIE ORESKÉHO

- Pred **420 rokmi (1600)** stálo v obci 13 obývaných poddanských domov.
- V dávnejšej minulosti neexistovalo všeobecné volebné právo. Na konci tretej štvrtiny 19. stor. malo volebné právo v Uhorsku približne len 6% obyvateľstva. V Oreskom sa toto právo pri voľbe poslancov do Uhorského parlamentu **v roku 1875** týkalo 21 voličov. Najstarším bol 63-ročný Pavol Belas, najmladším 30-ročný Ján Kužma.
- Pred **130 rokmi (1890)** patrilo Oreské spoločne s obcami Krivošľany, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Staré, Strážske, Voľa a Zbudza do notariátu so sídlom v Nacinej Vsi. V obci žilo 417 ľudí a birovoom bol Juraj Baran.
- Pred **125 rokmi (1895)** bol za učiteľa miestnej ľudovej školy vybraný Ladislav Čollák. Na škole sa vyučovalo maďarsky a v období silnejúcej maďarizácie mala materinská reč miesto iba v rodinnom kruhu.
- Podľa schematizmu Mukačevskej eparchie spred **105 rokov (1915)** žilo v obci 473 obyvateľov. Z nich bolo 281 rímskokatolíkov, 188 gréckokatolíkov a 4 židia.
- Naše obce mali v minulosti mnohé názvy, zväčša v maďarizovanej podobe. Súčasný názov Oreské sa používa od roku 1920, teda rovných **100 rokov!**
- Pred **80 rokmi (1940)** sa do Oreského prísťahovali viaceré rodiny, ktoré asi kilometer od obce založili osadu Podpoľň.
- Po prechode frontu v novembri 1944 bolo v našej obci obnovené vyučovanie na miestnej škole **1. februára 1945**. Stalo sa tak zásluhou učiteľov Jána Tkáča z Vybuchanca a Jozefa Molnára z Čierneho Poľa. Už 6. marca toho istého roka bol však za riaditeľa školy me-

novaný Štefan Jasovský, ktorý tu vyučoval spoločne s manželkou Jozefínou. Školu v tom období navštevovalo približne 70 žiakov.

• Prvým predsedom bývalého miestneho národného výboru v obci bol Michal Tirpák. Túto funkciu vykonával tri roky.

• V **roku 1965** miestni ochotníci navčičili divadelnú hru *"Ženský zákon"*. S touto hrou vystúpili aj v okolitých dedinách a výťažok z vystúpení venovali na skrášlenie okolia školy.

• V **roku 1975**, poslednom roku samostatného hospodárenia JRD Oreské pred zlúčením do JRD 9. máj so sídlom v Starom, dosiahli družstevníci nasledovné hektárové výnosy: *pšenica 31,5 q, hrozno 74,9 q, jačmeň 30 q a zemiaky 76 q*.

• V dôsledku poklesu počtu žiakov základnej školy došlo v **roku 1980** k uvoľneniu priestorov v školskej budovy. Z tohto dôvodu tam bola zriadená materská škola. Jej slávnostné otvorenie sa uskutočnilo 20. októbra 1980. Prvou riaditeľkou bola PhDr. Iveta Kaňuchová.

• Prvé demokratické voľby do obecnej samosprávy po tzv. Nežnej revolúcii sa uskutočnili už v **roku 1990**. V boji o starostovskú stoličku súperili dvaja uchádzači. Víťazom sa stal Igor Melko, ktorému pri riadení obce pomáhala 11 poslancov, zvolených z 22 kandidátov.

• Po rokoch stagnácie bola v **roku 1995** v budove obecného úradu obnovená činnosť miestnej knižnice. O knižničný fond sa starala Andrea Šivecká. Knižnica mala 1073 titulov. Za necelé dva mesiace si 37 čitateľov vypožičalo 251 kníh. (JPZ)

INVESTIČNÉ PROJEKTY V OBCI STARÉ

PROJEKTY REALIZOVANÉ S DOTAČNOU PODPOROU

Obnova KP Kaštieľ

Jednou z dominánt obce Staré je kultúrna pamiatka – **kaštieľ rodu Starajovcov** postavený v renesančno-barokovom slohu. Na rekonštrukciu kaštiela bola z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky poskytnutá dotácia vo výške **35 000 €**. Čerpanie tejto dotácie bolo podmienené spoluúčasťou obce vo výške 3 487 €. Projekt v jednotlivých etapách bol zameraný na výrobu a montáž **6 ks atypických interiérových dvojkrídlových dverí s obložkovou zárubňou, výrobu a osadenie**

dvojkrídlového balkónového okna s poloblúkovým nadsvetlíkom a položenia veľkoplošnej mrazuvzdornej dlažby na chodbe na poschodí. Pred realizáciou jednotlivých etáp bolo potrebné vykonať nevyhnutné stavebné úpravy stien a priestorov chodby – odstránenie drevených hranolov nad schodiskom, vyhotovenie debnenia a zabetónovanie časti podlahy chodby. Stavebné práce boli realizované od začiatku októbra a ukončené v druhej polovici decembra.

Na poschodí kaštiela pribudli atypické dvojkrídlové dvere s obložkovou zárubňou.

Vybudovanie hygienických zariadení v kaštieli

Na základe žiadosti Nadácia SPP poskytla obci Staré finančný príspevok vo výške **6 000 €** za účelom podpory projektu pod názvom "Vybudovanie hygienických zariadení v priestoroch kaštiela". Cieľom projektu bolo **vybudovanie chýbajúcich hygienických zariadení v priestoroch renesančno-barokového kaštiela**, ktorý obec plánuje využívať na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí pre obyvateľov obce a širšieho regiónu.

Projekt vybudovania hygienických zariadení počíta so zriadením hygienických zariadení na prízemí kaštiela, pričom celková výška výdavkov predstavuje sumu **31 848,26 €**. Z uvedeného dôvodu bol tento projekt, podľa finančných možností obce, rozdelený do dvoch etáp. V prvej etape, realizovanej v roku 2020, si obec stano-

vila cieľ vybudovať hygienické zariadenia v ľavej časti prízemnia.

Pre naplnenie cieľa v tejto etape projektu bolo potrebné priestory kaštiela, ktoré sú v dezolátnom stave, podrobiť rozsiahlym stavebným úpravám – vyčistenie od starej omietky, doplnenie muriva stien a klenieb stropov, vyhotovenie rozvodov vody a odpadov, vyhotovenie vápenatých omietok obvodových stien a klenieb, vyhotovenie maľovky obvodových stien a klenieb hygienickým náterom, položenie keramickej obkladu obvodových stien a klenieb na podlahy. Následne boli zakúpené a namontované sociálne zariadenia a umývadla, čím došlo k naplneniu cieľov postavených v tejto časti projektu.

Ďalšou výzvou pre vedenie obce je druhá etapa tohto pro-

jektu, t. j. vybudovanie hygienických zariadení v pravej časti prízemnia, ktorú chceme zrealizovať v roku 2021. Po ukončení druhej etapy by bolo možné plnohodnotne využívať kaštieľ pre obyvateľov obce ako aj iných záujemcov pri usporadúvaní kultúrnych a spoločenských podu-

jatí.

Časový priebeh samotnej realizácie prebiehal od začiatku augusta do konca novembra. Realizáciu projektu nepriaznivo ovplyvnila pandémia COVID-19 v našej obci, čo spôsobilo prerušenie prác na obdobie štyroch týždňov.

Hygienické zariadenia v ľavej časti prízemnia kaštiela.

Obnova strechy KP Sýpka

Medzi najstaršie objekty v Starom patrí **budova sýpky z roku 1794**, ktorá v minulosti slúžila ako hospodárska budova na uskladnenie obilia a počas výstavby kostola medzi rokmi 1811 – 1842 jej časť bola využívaná ako liturgický priestor.

Na jej rekonštrukciu bola z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky poskytnutá **dotácia vo výške 35 000 €**. Čerpanie uvedenej dotácie bolo podmienené spoluúčasťou obce vo výške 2 892 €. Projekt bol zameraný na obnovu strechy kultúrnej

pamiatky – **výmenu strešnej krytiny a výmenu poškodených častí krovu**. Súčasťou projektu bola demontáž a následná ekologická likvidácia starej strešnej krytiny – eternitu.

Vzhľadom na obmedzené množstvo finančných prostriedkov v roku 2020 bola realizovaná výmena strešnej krytiny na troch štvrtinách strechy a výmenu strešnej krytiny na poslednej štvrtine chceme realizovať v roku 2021. Realizácia projektu začala v druhej polovici mesiaca októbra a bola ukončená koncom decembra 2020.

Výmena strešnej krytiny na KP Sýpka.

Snímka: PM

Obnova a stavebné úpravy Požiarnej zbrojnice

Pôvodný **objekt požiarnej zbrojnice** bol postavený v 70-tych rokoch minulého storočia a rozsiahlou rekonštrukciou a rozšírením objektu a jeho značnej modernizácií.

Dobrovoľný hasičský zbor má v obci Staré dlhoročnú tradíciu,

(Pokračovanie na str. 7)

INVESTIČNÉ PROJEKTY V OBCI STARÉ

Obnova a stavebné úpravy Požiarnej zbrojnice

(Pokračovanie zo str. 6)
pričom v posledných rokoch znamená veľké úspechy v hašičskom športe, vykonáva preventívnu činnosť pri ochrane pred požiarom a je nápomocný pri povodniach v obci.

Niektoré prvky požiarnej zbrojnice vplyvom času a poveternostných podmienok stratili na svojej funkčnosti a sú zastaralé. Medzi takéto môžeme zaradiť masívne železné brány, vonkajšie dvere na dvoch zadných skladoch a taktiež keramickú dlažbu pri bočnom vchode.

Projekt rekonštrukcie zbrojnice bol zameraný práve na odstránenie týchto nedostatkov a zlepšenie jej funkčnosti. Časť

projektu na rekonštrukciu zahŕňa vybudovanie uzavretého prístrešku medzi zbrojnicou a amfiteátrom za účelom uskladnenia požiarnej a protipovodňovej techniky.

V roku 2020 boli osadené sekčné brány na diaľkové ovládanie na obidvoch garážach požiarnej zbrojnice, boli vymenené vonkajšie dvere na zadných skladoch a bol vystavaný prístrešek medzi zbrojnicou a amfiteátrom. Na rekonštrukciu objektu bola poskytnutá dotácia vo výške 29 655,03 € a spoluúčasť obce je vo výške 1 560,79 €, pričom začiatok realizácie projektu bol v októbri 2020 a termín ukončenia je v decembri 2021.

V súčasnosti rekonštrukciu prechádza aj požiarňa zbrojnica. V prvej fáze boli osadené nové sekčné brány na tomto objekte.

PROJEKTY REALIZOVANÉ Z VLASTNÝCH FINANČNÝCH ZDROJOV**Úprava spevnených plôch pred školou**

V priebehu mája obec Staré ako zriaďovateľ základnej a materskej školy realizovala úpravu verejného priestran-

stva pred budovou škôl z dôvodu nevyhovujúceho stavu spevnenej betónovej plochy. Jej povrch bol nesúvislý, na viace-

Priestranstvo pred školskou budovou po úpravách.

rých miestach časť betónu chýbala a priestorovo bola nevyužitá. Úprava priestranstva spočívala v odstránení značnej časti betónovej plochy a následným zatravnením tohto priestoru. Prístupová cesta a

časť priestranstva pred budovou školy bola ohraničená položením obrubníkov a bol položený asfaltový živичný povrch. Finančné náklady obce na realizáciu projektu predstavovali sumu 10 789,37 €.

Pri úprave terénu za kašielom osadili pracovníci dodávateľskej firmy betónové tvárnice. Snímky na str. 6 a 7: M. B.

Úprava priestranstva pri kaštieli

Priestranstvu pri staranom kaštieli sa v predošlom období venovalo menej pozornosti a vykonávali sa len nevyhnutné udržiavacie práce. Na základe rozhodnutia samosprávy boli odstránené náletové kroviny z priestranstva v zadnej časti pozemku a začalo sa s úpravou terénu. V mesiacoch máj a jún došlo k jeho vyrovnaníu dovezenou zemi-

nou. Ďalším krokom bolo osadenie betónových profilov za účelom spevnenia svahu a zabráneniu zosuvu hliny na susedné pozemky. V závere terénnych úprav bola položená nová fólia oddeľujúca susednú nehnuteľnosť a obecný pozemok. Práce boli realizované v mesiacoch máj až október a celkové náklady predstavovali sumu 1 250 €.

Pribudla eko skládka

Tvorba odpadu je jedným z negatívnych výsledkov fungovania ľudskej spoločnosti s dopadom najmä na životné prostredie. V súčasnej dobe je nutné venovať zvýšenú pozornosť zneškodňovaniu odpadov všetkého druhu. Jedným zo spôsobov zneškodňovania odpadu sa rozumie aj skládkovanie odpadu v prípade, že je bez negatívnych dopadov na životné prostredie.

V Starom doposiaľ chýbala možnosť legálneho uskladnenia spílených ovocných, resp. okrasných drevín alebo ich kónárov, najmä v čase jarného či jesenného udržiavania záhrad. Značná časť obyvateľov obce sa tento problém snažila vyriešiť tak, ako to bolo v minulosti bežné, teda spal-

vaním. V jesennom období navyše pribudol problém ako naložiť s množstvom spadnutého lístia z listnatých drevín. Pre riešenie uvedených problémov sa obec rozhodla zriadiť EKO SKLÁDKU a v priestoroch Agrodružstva Staré si prenajala silážnu jamu, ktorú za týmto účelom upravila na vlastné náklady. Obec vyhotovila oploštenie a vstupnú bránu na EKO skládku, zabezpečila a inštalovala informačné tabule na jej označenie, odstránila náletové kroviny popri prístupovej ceste a od 1. novembra 2020 zabezpečila prevádzkovanie skládky pre občanov.

Realizácia prác prebiehala v mesiacoch september a október. Celkové náklady predstavovali sumu vo 720 €. -MB-

VÝZNAMNÉ JUBILEUM

V septembri sa významného životného jubilea dožila najstaršia občanka obce Zbudza, **Pavína Hriciková, r. Tejgyová (* 3. 9. 1925)**. Otec Juraj pochádzal z Novej Sedlice, mama Zuzana r. Minkaničová bola miestna rodáčka. Väčšinu svojho života prežila Pavlina v rodnej obci. Jej detstvo a mladosť boli späté so životom na „Uličke“, kde bývali.

Už ako žiačka rada recitovala. Slúžila ako vzor pre svoje mladšie sestry Annu a Margitu. No aj po skončení školskej dochádzky ostala aktívna v tejto sfére, najmä ako ochotníčka. Veľký úspech mala divadelná hra – veselohra v troch dejstvách od Ferka Urbánka – „Strašidlo“, ktorú so žiakmi, ale najmä s absolventmi školy v Zbudzi, navštívil viedaťsi učiteľ Jozef Hučko. Po premiére koncom januára 1943 nasledovalo niekoľko repríz. Každého predstavenia sa zúčastnila vyše stovka divákov. Jednu z úloh výborne zvládla aj Pavlina, vtedy už takmer dospelá slečna, účinkovala spolu so sestrou Annou. Pavlina účinkovala aj v ďalších divadelných predstaveniach, napr. v hre „Strídza spod hája“, či v jednoaktovke „Už sú všetci v jednom vreci“.

Pavlina pochádza z početnejšej rodiny (najstarší brat Michal, mladšie sestry Anna a Margita, najmladší brat Milan). Po vojne, po sobáš s manželom Jánom Hricikom, reagovali na ponuku brata Michala Tejgyho, ktorý sa rozhodol po skončení vojny usadiť v Čechách. Dlhší čas žili a pracovali v západných Čechách aj oni. Tak prišiel k svojmu „menu“ aj najstarší syn, celý život ho volajú Toník. Prostredný syn Tomáš sa v Čechách narodil. Veľmi inklinoval k tomuto prostrediu, prežil tam podstatnú časť svojho života. V Českej republike (v Prahe) žije dodnes. Rodina sa postupne rozrástla. Mladí manželia sa zbudzovali na novom mieste, kde žijú Hricikovi dodnes. Pavlina je v súčasnosti už mnohonásobnou babičkou a aj prababičkou.

Po svojom nebohom manželovi Jánovi Hricikovi, svobodovcovi, ktorý sa podieľal na oslobodzovaní Slovenska 1944/1945 spod nemeckej nacistickej a maďarskej hortovyovsko - nilaš-

J. G. BESSLER

Jozef Geza Bessler bol rímskokatolíckym kňazom. Narodil sa roku 1912 v Zbudzi. Kňazskú vysviacku prijal v roku 1935. Jeho prvým pôsobiskom bola kaplánka v Šarišských Dravciach (1935 – 1936), ale v tom istom období vykonával ZVS. V rokoch 1936 – 1939 krátko pôsobil ako kaplán v Parchovanoch, Sečovciach, Zborove a Slanci. Od júla 1939 do augusta 1968 bol administrátorom farnosti vo Vyšnom Hrušove, kde sa po mnohých ťažkostiach zaslúžil o výstavbu nového farského Chrámu sv. Petra a Pavla. Od roka 1968 žil na dôchodku v Humennom, kde v roku 1975 zomrel. (red)

skej okupácie, sa stala členkou ZO SZPB v Zbudzi. Je ňou už vyše štvrtstoročie.

Ešte aj po 90-tke Pavlina rada pomáhala v záhrade. Ako sa hovorí „nešťastie nechodí po horách, ale po ľudoch“. Minulý rok v júni nešťastne spadla. Po dlhom liečení ju sily opustili a väčšiu časť dňa už len leží, zvládne krátke prechádzky po izbe i to len so sprievodom príbuzných (rodina najmladšieho syna Dušana a nevesty Vierky).

A čo želať pri príležitosti tohto nevšedného jubilea? Mnoho rokov, šťastných rokov, milá jubilatka!

Pozn.: Jej rodné priezvisko uvádzam v slovenskej verzii ako „Tejgy“.

Ing. Mgr. Anton Metaňko, PhD.

Jubilantka Paulína Hriciková.

Fašiangy v Zbudzi. Zabávali sa malí i veľkí.

Snímka: oz

FAŠIANGY

Fašiangy boli odjakživa obdobím zábavy a hodovania, po ktorom nastáva 40-dňové obdobie pôstu. Aj naši dedovia a babky toto obdobie využívali na spoločné stretnutia, aby sa zabavili a takto si oddýchli od každodenných starostí.

Slovensko je hrdé na svoj bohatý folklór a zvykoslovie. Každá oblasť, mesto či obec má svoj vlastný kroj, hudbu, piesne, tradície, tance, nárečie. Dokonca môžeme povedať, čo dedina, to iné zvyky. Mnoho sa ich zachovalo dodnes. V minulosti sa deti zúčastňovali na všetkých oslavách, prežívali všetko, čo sa dialo v prírode i doma.

Folklór bol a stále je nevyčerpateľným zdrojom aktivít na prácu s deťmi v našej materskej ško-

le. Po celý rok nám zvyky a tradície pomáhajú zvýšiť účinok výchovno-vzdelávacieho procesu a robia ho pestrejším a zaujímavejším. Deti majú rady ľudové piesne, rýchlo sa ich naučia a rady ich spievajú.

Pred rokom v nás skrsla myšlienka zorganizovať v čase fašiangov posedenie, ktoré sme nazvali „Deň tradičných jedál“. Teší ma, že túto tradíciu sme sa rozhodli udržať v našej materskej (Dokončenie na str. 11)

17-ROČNÝ HRDINA ZO ZBUDZE

„A čo i tam život daš v tom boji divokom ...“

Mladý, 17-ročný hrdina zo Zbudze padol pri oslobodzovaní vlasti 4.4.1945

Mierne pozmenený verš zo známej básne Sama Chalupku je pripomienkou významného činu mládenca zo Zbudze, v čase končiacej sa najstrašnejšej kataklizmy v dejinách ľudstva. V tomto roku si pripomíname 75. výročie ukončenia II. svetovej vojny v Európe. Jedným z jej aktérov bol aj mladý **Ludovít Stričko zo Zbudze** (jeho meno i priezvisko sa uvádza v rôznych podobách, uvádzame jednu z nich). V priebehu decembra 1944 a začiatku januára 1945, z tak malej obce, akou je Zbudza, sa zaktivizovalo pomerne veľa dobrovoľníkov – príslušníkov I. ČSAZ, tzv. svobodovcov. Obecný kronikár Hučko to zaznamenal takto: „V januári 1945 roku prihlásili sa z našej obce do Československej armády mnohí dobrovoľníci, medzi nimi i chlapi 16-17 roční, ktorí potom spolu bojovali až do skončenia vojny. Z nich mnohí boli aj ťažko ranení. V tejto vojne z našej obce padli dvaja a to: Ján Hruška, niekde v nemeckom zajatí a Ludvík Stričko, ktorý ako dobrovoľník padol za vlasť...“.

Ludovít Stričko sa narodil 23. septembra 1927 v Zbudzi. Pochádzal z chudobnejších pomerov, so sestrou ich vychovávala stará mama, ktorej v obci hovorili „Danijka“. Keď sa sestra, ktorá bola o viac rokov staršia vydala, o to viacier dospievajúci mládenec príšľunil k babke. Veľmi sa snažil vyniknúť medzi rovesníkmi už ako žiak Rímsko- a grécko- katolíckej školy v Zbudzi. Napr. v školskom roku 1936/1937 ako tretiak na veľkej slávnosti recitoval básne „Ja som šuhaj“ a „Slovák som“. Na Deň matiek koncom školského roka 1938/1939 recitoval básneš Sirota. Osemročnú povinnú školskú dochádzku skončil pravdepodobne v roku 1942. No už skôr pomáhal babke, ktorá doručovala

poštu po dedine. Osobne, často peši, chodil po ňu na poštu do Michaloviec (stará pošta Na betónke). No mládenec nezaháľal ani na duhu. Veľký úspech mala divadelná hra – veselohra v troch dejstvách od F. Urbánka – „Strašidlo“, ktorú so žiakmi, ale najmä s absolventmi školy, navštívil učiteľ Jozef Hučko. Po premiére koncom januára 1943 nasledovalo niekoľko repríz. Každého predstavenia sa zúčastnila vyše stovka divákov. Jednu z úloh výborne zvládol aj „Lajoš“, ako Ludovít v obci volali. Účinkoval aj v ďalších divadelných predstaveniach, napr. v hre „Strídza spod hája“, či v jednoaktovke „Už sme všetci v jednom vreci“. Mláďenci zo Zbudze sa najčastejšie schádzali podvečer na „bančanskim mosce“. Ludovít ako vojak k čs. náhradnému pluku, kmeňové číslo listu 23247/m. Po výcviku bol zaradený do 5. pešieho práporu 3. čs. samostatnej brigády v ZSSR a 23. marca odišiel do poľa (na bojové pozície). Ako vojak tejto jednotky padol hrdinsky smrťou pri oslobodzovaní Slovenska od nemeckých nacistov a maďarských fašistov 4. apríla 1945 v ťažkých bojoch na dolnom Liptove, pri Ružomberku. Pochovaný je zrejme v hromadnom hrobe na vojenskom cintoríne 1. čs. armádneho zboru v ZSSR na výšine Háj – Nicovú nad Liptovským Mikulášom.

Češ jeho pamiatke!

Ing. Mgr. Anton Metaňko, PhD.

PRED POLSTOROČÍM ZOMREL A. LIPKA

Mnohí obyvatelia Starého i Oreského si ešte pamätajú na smutnú udalosť, keď pred polstoročím dotklo srdce obetavého kňaza, literáta a prekladateľa ThDr. Andreja Lipku. Narodil sa 12. marca 1921 v Tulčíku ako štvrté dieťa v roľníckej rodine Andreja Lipku a Márie, rod. Brendzovej.

Ludovú školu začal navštevovať v rodnej obci a ako nadaný žiak piatej triedy odišiel študovať do prešovského gymnázia. Pred ukončením štúdiá na gymnáziu mu zomrel otec a starosť o ukončenie školy padla na brata Štefana, ktorý býval so svojou matkou a početnou rodinou v gazdovskom dome. Po maturite nastúpil na Bohosloveckú fakultu do Bratislavy, kde od októbra 1940 študoval v ťažkých časoch 2. svet. vojny. Počas prázdnin prichádzal do rodnej dediny k bratovi a sestre, aby im pomohol pri žatevných prácach.

Po úspešnom ukončení štúdiá prijal 31. marca 1945 v Bratislave sviatosť kňazstva od biskupa ThDr. Michala Buzalku v chudobnej seminárnej kaplnke za rachotu bômb a hučania sirén. Prvý svätú omšu slúžil v Zohore 2. apríla 1945, kde sa o mladého kňaza postarali dobrí ľudia, ktorí mu v tejto chvíli chceli nahradiť domov, rodinu, ale hlavne jeho matku, ktorá sa nemohla tejto slávnosti zúčastniť. Ako mladý kaplán sa dostal na prvú farnosť do Krušoviec (okr. Topoľčany), kde pôsobil asi tri mesiace. Potom prišiel „domov na východ“, kde v rodnej obci 5. augusta 1945 slúžil prímieňú sv. omšu.

Ako kaplán nastúpil do farnosti Raslavice, kde pôsobil tri mesiace, neskôr účinkoval v Bardejove (prekonal tam týfus), v Stropkove a v Zborove. Následne bol preložený do Lipoviec, odtiaľ narukoval k vojsku do Plzne, kde odslúžil dva roky. Po ukončení ZVS nastúpil do Hažľína, kde pôsobil v rokoch 1954 - 1957. Od roku 1957, až do svojej smrti v roku 1970, pôsobil ako administrátor farnosti Staré. Tu sa s veľkou láskou venoval svojim veriacim vo farskej obci i vo filiálkach Oreské a Krivoštiny.

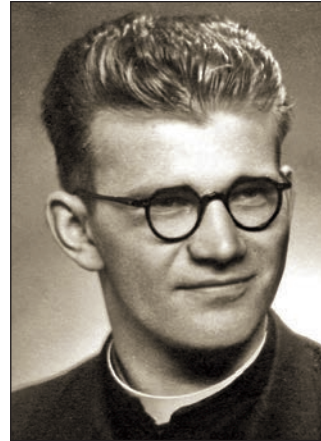
Okrem pastoračnej činnosti sa zaslúžil o zdokonalenie kostolného spevu, starostlivo pozoroval a zaznamenával udalosti zo života farnosti. Ochotne radil, pomáhal, nikdy nevyneškal svoje povinnosti vyplývajúce z kňazského stavu, navštevoval nemocných i tých, kde to bolo žiaduce. Mal veľa práce, neustále bol zaujatý písaním, štúdiom, čítaním. Prekladal diela z francúzštiny a nemčiny, ovládal sedem cudzích jazykov a naďalej sa v nich zdokonaľoval. Preložil niekoľko úvah a diela krásnej literatúry s náboženskou tematikou pre vydavateľstvá dominikánov a Verbum v Košiciach a tiež pre Spolok sv. Vojtecha v Trnave. Viaceré jeho preklady ostali v rukopise, pri niektorých dielach spolupracoval s inými prekladateľmi. Ako dobrý stenografista robil zápisky na rôznych cirkevných schôdzach. Veľa prekladov publikoval v časopi-

soch *Pútnik* (1942 - 1944), *Akademik* (1944), *Nová práca* (1945 - 1947), *Smer* (1946 a 1947), *Kultúra* (1944), či v *Katolíckych novinách* (1946) alebo v kalendári *Pútnik svätovojtešský* (1956 a 1957). Po jeho smrti sa väčšina kníh z jeho knižnice ocitla v knižniciach rodinných príslušníkov a kňazov či na iných miestach.

Posledné roky života trápi A. Lipku zdravotné ťažkosti. Jeho zdravotný stav si vyžadoval liečenie, na ktoré však nemal čas. Nie div, keď mal rád svojich veriacich v Starom, ktorých skutočne miloval láskou duchovného otca - kňaza. Pokročilá nemoc ho nakoniec prinútila stráviť istý čas v nemocnici v Košiciach. Sem za ním prichádzali veriaci, ktorí prinášali útechu, modlitby, pozdravy od rodín. A on? Vypytoval sa, ďakoval, spomínal, povzbudzoval. Na jar v roku 1970 upadol do bezvedomia. Z nemocnice ho priviezli do rodnej obce. Veriaci zo Starého prišli za ním do Košíc a keď ho v nemocnici nenašli, vybrali sa do Tulčíka. On ležal v agónii a keď sa prebral, na otázku, ako sa cíti, žiadal sa „domov“ medzi svojich do Starého. V Starom sa jeho choroba zhoršovala, utrpenie zvyšovalo. Na Bielu sobotu 28. marca 1970 v noci o 23.30 hod. zomrel obklopený svojimi veriacimi.

V utorok po Veľkej noci - 31. marca 1970, v deň 25. výročia jeho kňaz-

skej vysviacky, boli pohrebne obrady vo farskom kostole v Starom. Záušnú svätú omšu slúžil a kázal pápežský prelát Mons. Ján Onderuv z Fričoviec. Rozlúčkové kázne i príhovory mali: vdp. Ján Demeter, správca fary v Hažľíne, vdp. Bartolomej Urbanec - kaplán z Košíc a za veriacich kurátori zo Starého. Telesné pozostatky duchovného otca Andreja Lipku boli prevezené do jeho rodnej obce Tulčík. Tam vo farskom kostole sv. Šimona a Júdu kázal

ThDr. Andrej Lipka

vdp. Vojtech Juhás, správca fary z Budimíra. Po obradoch bol Andrej Lipka pochovaný na miestnom cintoríne, kde sa s ním v mene spolužiakov rozlúčil ThDr. Boris Travenec, správca fary v Štiavnických Baniach.

ThDr. Andrej Lipka bol publicistic-ky a literárne činný, najmä však ako

prekladateľ. Od roku 1944 preložil nasledovné knihy - *Bauman, Emile: Znamenie na rukách - román*, *Bordeaux, Henry: Priehrada - román*, *Bordeaux, Henry: Zasnežené stopy - román* a *Fassbinderová, Mária: Monika svätá matka*. Týmito prekladmi značne obohatil obzor slovenských čitateľov. Na preklad mal pripravené aj ďalšie diela: *Listy z Engadine*, *Pastier na výšinách*, *Muž Ježiš*, *Žiara Pietra Giorgia Frassatiho*, *Blažené umučenie*. Z vlastnej tvorby to bola monografia *Kráľovstvo Božie (v rukopise)*.

Andrej Lipka bol obľúbený medzi ľuďmi, ktorí ho poznali, vážili si ho a ctili. V dedine pamätal na starších ľudí, ktorých nikdy nezabudol pozdraviť s prichádzajúcimi veľkonočnými a vianočnými sviatkami. Nikdy nevynechal účasť v rodnej obci na odpustovej slávnosti Škapuliarskej Panny Márie a sv. Šimona a Júdu a naopak, jeho rodáci sa zúčastnili na odpustovej slávnosti Nanebovzatia Panny Márie v Starom.

(Podľa internetovej stránky obce Tulčík a ďalších podkladov spracoval P. Z.)

Pozn.: V nedeľu 13. marca 2011 sa početná skupina veriacich starostanskej farnosti zúčastnila odhalenia pamätnej tabule v jeho rodisku pri príležitosti nedožitých 90. narodenín tohto významného kňaza. Taktiež mu bolo udelené čestné občianstvo Obce Tulčík. V roku 2013 pri príležitosti 740. výročia písomnej zmienky o obci vznikla podobná iniciatíva aj v Starom, ktorá sa však nestretla s pocho- pením.

ĎAKUJEME, PÁN EMIL BALKO!

Navždy stíchlo srdce človeka, ktorý ovplyvnil viacerých starších aj mladších ľudí v obci Staré a v šírom okolí. Emil Balko odišiel do folklórneho neba. Staré prišlo o človeka, ktorý pozdvihol tradičný slovenský folklór na úroveň, ktorú si zasluží. Jeho meno zostane už navždy späté s pozitívnou reprezentáciou našej obce, jej obyčajov a zvykov. Meno obce Staré spragoval ako málokto iný.

Emil Balko svojou prácou, talentom a muzikantským umením ukázal každému a všetkým, ako sa dá byť hrdým Zemlínčanom. A nerobil to pritom prázdnyhmi slovami a gestami, ale prácou. Prostredníctvom nej dokázal, že aj menšie obce môžu mať svojich skutočných muzikantov. Popri folklóre pôsobil aj niekoľko volebných období v Obecnom zastupiteľstve Staré ako poslanec, bol predsedom Jednoty, pôsobil v Dobrovoľnom hasičskom zbere Staré a pomáhal, kde sa len dalo v rámci našej obce. Zároveň svojím pôsobením vo viacerých folklórnych zoskupeniach, ktoré sprevádzal akordeónom, ukázal svoje umenie muzikanta. Jeho úspech a pozitívna cesta hádam najviac súvisí s tým, že zostal verný svojim koreňom. Veril a rozumel ľuďom na dedine, chápal ich emócie, ich pocity a všetko toto prenášal aj do svojich vystúpení.

Pôsobil ako spevák v cirkevnom zbere Lusticus v Starom, v Strážskom v ženskej speváckej skupine Rozmarín, v Humennom vo folklórnej skupine Zornica, v Zbudzi vo folklórnej speváckej skupine Solanka a v ďalších folklórnych zoskupeniach, ktoré ho požiadali o pomoc. No jeho srdcovou záležitosťou bola Mužská folklórna spevácka skupina Starjani zo Starého, ktorej bol spoluzakladateľom. To však nie je všetko. Učil ľudí najmä k láske k ľudovému umeniu a tradíciám, ktoré si zaslužia, aby sme si ich ctili.

Emil, všetky zoskupenia, ktorých si bol súčasťou, Ti majú byť za čo vďačné a verím, že im veľmi chýbaš, nielen ako muzikant, ale aj ako človek. No určite najviac chýbaš nám, spevákom MFSS Starjani. Bol si našim slniečkom, vďaka ti pre nás znamenal.

Nikdy nezabudnem na naše prvé účinkovanie MFSS Starjani na farskom dni pred 7 rokmi, v roku 2013 v Starom. Navždy mi v pamäti zostanú naše spoločné diskusie, o našom ďalšom pôsobení MFSS Starjani, či vytvorení občianskeho združenia. Vždy som si cenil Tvoj úprimný, aj keď niekedy pomerne tvrdý postoj. Dával si ním však najavo, že Ti záleží na všetkom, čo robíme. A zároveň si svojimi názormi posúval vpred mňa, aj našich kolegov spevákov. Aj za to sa chcem v mene všetkých zo srdca poďakovať. Prišla však zákerná choroba, ktorá Ťa vytrhla z nášho kruhu. Túto vec sme nedokázali ovplyvniť. Trpeli sme spolu. Ja som mal viac štastia. Verím však, že Tvoj duch bude stále s nami a keď sa raz objaví nový nadšenci folklóru, na Tvoje meno sa nezabudne.

Ďakujem Emil, priateľu. To priateľu je pre mňa dôležité. Nelúčim sa. Verím, že sa raz ešte objímeme vo folklórnom nebi.

Andrej Jurík, vedúci MFSS Starjani a člen CZ Lusticus

ROK 2020 BOL POZNAČENÝ KORONAVÍRUSOM...

ZVLÁŠTNÝ ČAS

Žijeme zvláštny čas a rok 2020 sa do každej kroniky zapíše ako rok pandemický, ktorý celoplošne, celospoločensky i v osudoch rodín a každého človeka mení doposiaľ zaužívaný spôsob života. Mení všetko to, na čo sme boli zvyknutí: dochádzku do a zo zamestnania, pohyb v interiéroch a exteriéroch, slobodné cestovanie, spôsob vyučovania na školách, nákupy... Mení náš každodenný život naruby a symbolom tohto obdobia sa stalo rúško.

Corona – Covid 19 neobišla ani našu dedinku Oreské. Zavítala k nám nečakane a zmenila mnohé plány a chod obce. Niekoľko rodín muselo uzavrieť brány svojich domovov a zostať v karanténe. Mnohých pliaga pripútala na nemocničné lôžka a to na nemálo dní. Sviatky Veľkej noci boli netradičné a sláviť Vzkrieseného Krista sme mohli len vo svojich domovoch cez médiá či cez online omše, ktoré boli vysielané z Božieho chrámu. Nastalo obdobie strachu, obáv a neistoty. Na istý čas dedina ostala bez predajne potravín, policajné hliadky kontrolovali dodržiavanie karantény a nosenie rúšok na verejnosti. Situácia bola neľahká a žiaľ aj medializovaná. V mnohých prípadoch sa v tejto ťažkej dobe upevnili susedské vzťahy. Ak ich karanténa vyradila z bežného života, tak práve takýmto spôsobom si vedeli navzájom pomôcť a zabezpečiť základné potraviny.

V obci boli vykonávané hygienické opatrenia. Prebiehala dezinfekcia spoločenských priestorov, kultúrneho domu, predajne potravín, rímskokatolíckeho kostola, gréckokatolíckeho chrámu a autobusových zastávok. Leto prinieslo čiastočné uvoľnenia zo striktných nariadení a zákazov a tak aj deti mohli nastúpiť do škôl a tešiť sa z nových kamarátstiev a získavania vedomostí. Ibaže školské lavice si užili len na malú chvíľu. Žiaci stredných škôl a 2. stupňa základných škôl kvôli narastajúcim číslam počtu nakazených museli na základe nariadenia vlády prejsť na dištančné štúdium a vzdelávať sa z domu.

Koronavírus je strašiak, ktorý číha a mení fungovanie bežného života na neobvyklý, nepredvídaný, no bohužiaľ aj veľmi bolestivý. Držme si palce, nech vyhráme boj nad ním a nech si spoločne môžeme užívať život s radosťou a bez obmedzení.

Marika Melková

PRIŠLO TO NEČAKANE ...

Rok 2020 začal bujarými oslavami a každý dúfal, že bude lepší ako ten predošlý. Mnohí si dávali novoročné predsavzatia, firmy či obce schvaľovali rozpočty (ak ešte nestihli) a každý si prial veľa zdravia a úspešný nový rok. Bol to rok volebný, ani dátum parlamentných volieb nebol náhodný, ale 29. február, čo sa opakuje len raz za 4 roky. Voliči rozhodli a tak sa jední tešili, druhí boli sklamaní. Predošlá vláda hodnotila, nová sa chystala na vládnutie.

Prišiel však začiatok marca a z médií sme sa dozvedeli, že v Číne útočí nejaký nový vírus, ktorý sa šíri kozmickou rýchlosťou a množstvo ľudí zomiera. Vírus sa šíri veľmi rýchlo a dostáva aj do iných štátov, Európu nevynechá. V priebehu pár týždňov je nakazených viac než milión ľudí, denne pribúdajú tisíce obetí na životoch. 12. marca aj Slovensko vyhlásilo mimoriadnu situáciu a hneď 16. marca núdzový stav. V polovici marca boli zatvorené všetky školy, internáty, nákupné centrá, reštaurácie a služby, nemohli sa konať verejné bohoslužby, svadby, ba ani pohreby (iba za účasti najbližšej rodiny), ani žiadne hromadné podujatia. Postupne boli zatvorené aj hranice. Všetky novoročné plány zrazu padli, všetci sme sa museli prispôbiť tejto situácii. Obyvatelia sledovali správy, počty nakazených a zostávali doma. Aj počas veľkonočných sviatkov, čo bolo naozaj veľmi výnimočné.

Zrazu sa slová: karanténa, ochranné rúška a dezinfekčné prostriedky stali najviac skloňovanými slovami a liek Paralen, rúška a dezinfekcia nedostatkovým tovarom. Nie všetko sa dá urobiť či vyrobiť, ale niečo sa pred-

sa len dá, ak je ochota a snaha. Vzbudzi ochota a snaha naozaj bola. Našli sa dobrovoľníčky, ktoré prišli na obecný úrad za starostom a podujali sa, že ochranné rúška ušijú. Z prostriedkov obce starosta zaplatil látku a gumičky, avšak viac ako polovicu materiálu tieto, ba aj ostatné, ženy dodali sponzorsky – z vlastných zásob v prospech dobrej veci. Rúška sa šili na 3 etapy, ako manažérka sa akcie „chytla“ učiteľka materskej školy Marta Galambošová, ktorá ich potom aj poroznášala po celej obci. Bez nároku na odmenu ženy šili rúška dámske, pánske i detské. Srdečná vďaka za ochotu a pomoc patrí: Magde Sotákovej, Eve Holeyovej, Beáte Kočerhovej, Márii Pavlovčákovej, Kataríne Kakošovej, Mariane Pencákovej ako aj spomínanéj M. Galambošovej. Veľké množstvo látky dodali B. Kočerhová a Ladislava Končíková, nakoľko textilné galantérie boli zatvorené. Mnohé z nich nie sú krajčírky, ale zvládli to spoľahlivo. Keď ušili takmer 500 ochranných rúšok, zrazu boli všetky krajčírky.

Slovo „rúško“ už s nami ostane ako sa zdá na dlhšie, tak ako aj nový vírus COVID-19, s ktorým celý svet neustále bojuje a čísla narastajú. Veľa pacientov sa síce uzdraví, no bohužiaľ aj obeť na životoch v dôsledku tejto choroby je priveľa. Ostáva nám len veriť, že sa čoskoro vynájde účinný liek, prípadne vakcína, ktoré by tento stav zmiernili.

Ďakujeme Pánu Bohu, že tie čísla nakazených na Slovensku sú oveľa-oveľa nižšie, ako sa predpokladalo po vypuknutí pandémie a dúfajme, že to tak aj ostane. Správajme sa zodpovedne, dodržiujme nariadené opatrenia a vždy majme pri sebe ochranné rúško, ktoré by sme vedeli okamžite použiť. A. J.

ČO SPÔSOBIL COVID-19

Pandémia koronavírusu poznačila aj Slovensko. Od marca do konca decembra 2020 bolo RT-PCR testami pozitívne testovaných 184 508 osôb a hlavnou príčinou smrti bolo toto ochorenie u 2 250 ľudí (1,22 % pozitívne testovaných). Ďalších 569 ľudí zomrelo na komplikácie spôsobené touto chorobou. Žiaľ, do smutných štatistik pribúdli aj prípady z našich obcí.

Podľa údajov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Michalovciach bolo v uvedenom období v Starom zaznamenaných 116 pozitívne testovaných, v Oreskom 41 a v Zbudzi 18. Najkritickejšia situácia bola v auguste a septembri, kedy boli prvé dve obce vedené ako ohnisko nákazy. V dôsledku tohto ochorenia došlo aj k prípadom úmrtia.

V susednom mestečku Strážske sa vyskytlo 170 pozitívne testovaných osôb. Spolu s uvedenými prípadmi muselo ísť do povinnej karantény aj niekoľko stoviek príbuzných, spolupracovníkov či známych, ktorí s nimi prišli do styku. (-rk-)

OHNISKO NÁKAZY

V dôsledku pandémie koronavírusu platili aj v obci Staré opatrenia nariadené Ústredným krízovým štáбом a následne i regionálnym úradom verejného zdravotníctva (RÚVZ). Od polovice marca do konca mája boli zatvorené ZŠ a MŠ i ďalšie školské zariadenia.

Šírenie vírusu výrazne zasiahlo našu obec v auguste a septembri, kedy sa počet pozitívne testovaných osôb vyšplhal na 90. Po zasadnutí krízového štábu obce, i na základe odporúčaní RÚVZ, pristúpila obec k rozšíreným opatreniam zameraným na zmiernenie šírenia vírusu. Íšlo predovšetkým o nosenie rúšok aj na verejných priestranstvách, obmedzenie sociálnych kontaktov na minimum, striktné dodržiavanie karantény a viditeľné označenie skutočnosti, že domácnosť je v karanténe. Opatrenia boli prijaté aj v súvislosti s návštevami verejných budov, predajne potravín či pohostinstva.

V spojitosti s epidemiologickou situáciou na území obce bola rozhodnutím RÚVZ Michalovce deťom, žiakom a študentom vo veku od 3 do 19 rokov nariadená domáca izolácia. Školy a školské zariadenia mohli navštevovať až od 14. septembra 2020. V miestnej zá-

kladnej a materskej škole bol presunutý začiatok školského roka 2020/2021 až na 28. septembra. Od 16. septembra však vyučovanie prebiehalo dištančnou formou. Na základe osobitného rozhodnutia Arcibiskupského úradu v Košiciach sa v obci od 27. augusta nekonali ani verejné bohoslužby. Koncom septembra bola epidemiologická situácia v obci podľa RÚVZ Michalovce už priaznivejšia a dňom 28. septembra ohnisko nákazy v Starom zaniklo.

V rámci celoplošného testovania (1. a 8. novembra) bolo v areáli obecného úradu zriadené odborné miesto. Testovanie prebehlo v réžii Ministerstva obrany Slovenskej republiky. Obec poskytla priestory, zabezpečila administratívnych pracovníkov a stravovanie pre členov odberového tímu. Výsledkami z obidvoch kôl testovania obec nedisponuje. M. B.

Vyhodnocovanie antigénových testov.

Snímka: PM

SPOLOČENSKÉ OKIENKO

V roku 2020 sa narodili:

Marcus CVOREŇ, Timotej MIŽO, Martin GONDŽÚR, Jakub TARHOVICKÝ, František GIBALA, (všetci Oreské), Tomáš DELIMAN, Nela BODNÁROVÁ, Zuzana MITNÍKOVÁ, Klaudia MISÁROVÁ, Max ADAMSKI, Patrik ČARNÝ, Gabriel BALOG, Diana GLOVOVÁ, Matúš BATROMI, Ján SIVÁK (všetci Staré), Nela DANKOVÁ, Bianka ORLEJOVÁ, Nela MOJCIKOVÁ, Sára SEMUFOVÁ, Dominika EBSKÁ, Natália NADZAMO, Adam ŠVAJKA, Michal HISEM, Eva ČINČÁROVÁ (všetci Zbudza).

Uzavreli manželstvo:

Dávid DOBOS a Bc. Anna HARAKALOVÁ, Mgr. art. Juraj KAŠŠA a Mgr. art. Anna CIGANOCOVÁ, Peter NĚMET a Miriama JURKOVÁ, Ing. Lukáš FRANTÁL a Bc. Viktória GALLIKOVÁ (Oreské), Matej DUDRA a Katarína ŠTIBEROVÁ, Peter MISÁR a Petronela LALOVÁ, Mgr. Peter VEREB a Mgr. Marta PAVLÍKOVÁ (Staré), Mário KALEJA a Simona MANDŽÁKOVÁ (Zbudza).

Oslávil životné výročia:

50 rokov – Jozef MIHALKO, Gabriel JANČISKO, Róbert GALLIK, Cyril BORKO, Jana GAŽÍKOVÁ, Marián GAŽÍK, Miroslav BILUŠČÁK, Eva ONDOVÁ (všetci Oreské), Iveta JOZEFOVÁ, Martin BODNÁR, Peter GRODECKÝ, Cyril DERMEK, Eva SASOVÁ, Mária ADAMIKOVÁ (všetci Staré), Tibor BEŇAK, Jaroslav DUDAŠ, Iveta DUDAŠOVÁ, Ing. Matej HAVRILA, Eva KLOČANKOVÁ, Jozef MINKANIČ, Ján SISÁK, František ŠIMAL, Štefan MANDŽÁK, Mária MANDŽÁKOVÁ, Marianna PENCAKOVÁ (všetci Zbudza).

60 rokov – Jozef KUŽMA, Vladimír KRÁL, Mária ŠTOFILOVÁ, Mária VOTOČEKOVÁ, Helena SENTIVÁNIOVÁ, Ján HARAKAL, Stanislav FILIP, Ján ZALUŽICKÝ (všetci Oreské), Mária HODOROVÁ, Cyril ČAUDEK, Jozef MISÁR, Michal JESENKO, Marta JANOVÁ, Václav PLUCHTA, Magda ŠMIGOVÁ, František MISÁR, Michal HEGEDUŠ, Andrej KRIGER, Mária PAVLÍKOVÁ (všetci Staré), Viera MOJCIKOVÁ, Mária STRIČKOVÁ, Jozef VRÁBEL, Peter ŽUŽO, Dušan HRICIK, Valéria KOZÁROVÁ (všetci Zbudza).

70 rokov – Dušan ČAMEK, Mária GAŽÍKOVÁ, Magdaléna BEDNÁRIKOVÁ, Katarína ČAMEKOVÁ (všetci Oreské), Mária MAGUROVÁ, Ján MICHALOVČÍK, Ján GUBÍK, Helena BERKOVÁ, Cyril PALOVČÁK, Eugen BAZSO, Magdaléna ČOPANOVÁ (všetci Staré), Marta BARNOVÁ, Ing. Ján BEHUN, Miron DLUŽANIN, Matilda FEDÁKOVÁ, Anna PASTIRIKOVÁ, Štefan MASKAL (všetci Zbudza).

75 rokov – Katarína MIHALKOVÁ, Emília MELKOVÁ (obe Oreské), Mária BARTOVÁ, Hedviga JOZEFOVÁ, Ján JANOV (všetci Staré).

80 rokov – Sidónia VOJTKOVÁ, Anton HIRJAK, Kvetoslava BEREŠOVÁ, Helena MELNIKOVÁ, Serafína MELKOVÁ (všetci Oreské), Irena ČAUDEKOVÁ, Silvia KOLIBABOVÁ, Terézia RUKOVÁ (všetky Staré), Eva MANDŽÁKOVÁ (Zbudza).

81 rokov – Viliam BORKO, Silvia JAČISKOVÁ (obaja Oreské), Hedviga LAZÁROVÁ, Gabriela ADAMIKOVÁ, Jozef PLUCHTA, Terézia DUNCOVÁ, Emil VALOK (všetci Staré), Ludmila DZURJOVČINOVÁ, Václav PULAK (obaja Zbudza).

82 rokov – Filoména ŠIMALOVÁ (Oreské), Serafína PLUCHTOVÁ, Serafína ŠALACHOVÁ, Anna SABOVÁ, Helena BAČOVČÍNOVÁ, Helena PETRUŠKOVÁ, Anna JAKUBOVÁ, Marta KOČERHOVÁ (všetky Staré), Michal ČOREJ, Jozef MASKAL, Aurélie MASKALOVÁ, Mária MOROZOVÁ (všetci Zbudza).

83 rokov – Mária ZALUŽICKÁ, Mária HUJDIČOVÁ (obe Oreské), Juraj KOBULNICKÝ, Agnesa BEREŠOVÁ, Mária JOZEFOVÁ (obe Staré), Margita PREPILKOVÁ (Zbudza).

84 rokov – Jozef BEREŠ, Juliana HARVILČÁKOVÁ, Mikuláš DANKO (všetci Oreské), Gustáv HOLEJ, Hedviga DUNCOVÁ, Katarína ŠALACHOVÁ (všetci Staré), Anna KLOČANKOVÁ, Božena ŠTACHYROVÁ, Magdaléna UHALOVÁ, Anna DZIVÁKOVÁ (všetky Zbudza).

85 rokov – Jolana VOJTKOVÁ, Katarína SVĀTOJÁNSKA (obe Oreské), Bernardína STRIČKOVÁ (Staré), Bernardína PULAKO-

VÁ, Jozef PREPILKA (obaja Zbudza).

86 rokov – Valentín CHMELIAR, Filoména HAMARIČOVÁ, Viliam MELKO (všetci Oreské), Irena DELINGOVÁ (Staré), Ján SINČÁK, Anna DZURJOVČINOVÁ (obaja Zbudza).

87 rokov – Ján BEREŠ, Jozefína CIGANOCOVÁ (obaja Oreské), Helena HUDÁKOVÁ, Hedviga MISÁROVÁ (obe Staré), Melánia KOLESÁROVÁ, Kvetoslava PAVLOVČÁKOVÁ (obe Zbudza).

89 rokov – Katarína ZALUŽICKÁ, Margita KIŠŠOVÁ (obe Oreské), Jozef ADAMÍK, Štefan MACEJKO (obaja Staré).

90 rokov – Aranka ČERHITOVÁ (Staré), Margita MIŽOVÁ (Zbudza).

92 rokov – Anna LITUNOVÁ (Staré).

93 rokov – Helena SENTIVÁNIOVÁ (Oreské), Jolana FERENCIOVÁ, Katarína PLUCHTOVÁ (obe Staré).

95 rokov – Paulína HRICIKOVÁ (Zbudza).

96 rokov – Paulína MISÁROVÁ (Staré).

Opustili naše rady:

Kvetoslava HARAKALOVÁ, rod. Rovňáková (1939), Jozef STAŠKO (1953), Ján VOJTKO (1937), Hilár ZALUŽICKÝ (1930), všetci z Oreského, Cyril ŠALACHA (1961), Jozef VOJTKO (1951), Tomáš DUNCA (1933), Helena ANTONIČOVÁ, rod. Šalátová (1949), Agnesa BRECKOVÁ, rod. Kuchárová (1940), Irena PALOVČÁKOVÁ, rod. Lešová (1932), Ladislav ČORNEJ (1951), Jozef BEREŠ (1942), Jozef LAZÁR (1993), Ján MAGURA (1947), Serafína KOLIBABOVÁ, rod. Hardiková (1935), Emil VALOK (1939), Emil BALKO (1948), Juraj KOBULNICKÝ (1937), Margita FERENCIOVÁ, rod. Čochračová (1948) – všetci zo Starého, Rozália MANDŽÁKOVÁ, rod. Dzvoničková (nar. 1949), Ladislav ASTRÁB (1938), Juraj HAVRILA (1929), Jozef BARKAY (1949), Kateřina TEPPEROVÁ, rod. Fajnerová (1938), Andrej ONDILA (1950), Marie BROMBERGEROVÁ, rod. Masláková (1947) – všetci zo Zbudze.

K **31. decembru 2020** bolo prihlásených k trvalému pobytu v **Oreskom 491**, v **Starom 756** a v **Zbudzi 542** obyvateľov.

FAŠIANGY

(Dokončenie zo str. 8)

škole aj v tomto školskom roku. Pozvanie prijal starosta obce Ing. Matej Havrila a členovia FS Zbudzanská Solanka. Prítomných pozdravili deti z MŠ kyticou ľudových piesní a tancov. Všetci sme sa dobre zabavili, pohostili a pripomenuli si rôzne ľudov-

vé zvyky.

Moje poďakovanie patrí predsedovi družstva za sponzorský dar na zabezpečenie ľudových krojov pre deti, kolektívu materskej školy a rodičom pri organizovaní tejto milej akcie.

*D. Bálintová,
riaditeľka MŠ Zbudza*

Z HISTÓRIE STARÉHO

685 rokov (1335) – od zmienky o farskom kostole v Starom, ktorý bol zasvätený sv. Anne.

205 rokov (1815) – od smrti grófa Jána Filipa Stárāja, užského župana, ktorý sa zaslúžil o rozvoj obce Staré.

80 rokov (1940) – od úmrtia staranskej rodáčky grófy Imy Stárájovej, poslednej dvornej dámy rakúskej cisárovnej a uhorskej kráľovnej Alžbety Bavorskej, zvanej Sisy, ktorá skonala v Irminom náruči po atentáte pri Ženevskom jazere v roku 1898.

75 rokov (1945) – od skončenia Druhej svetovej vojny, ktorá si vyžiadala obeť aj z radov obyvateľov našej obce.

50 rokov (1970) – od smrti kňaza a prekladateľa ThDr. Andreja Lipku, ktorý bol farárom staranskej

farnosti v rokoch 1957 – 1970 (Staré, Oreské a Krivošľany) a zaslúžil sa o výstavbu novej farskej budovy a povznesenie cirkevného spevu.

30 rokov (1990) – od prevodu bývalého stárajovského kaštieľa do vlastníctva obce.

25 rokov (1995) – od zobrazenia sv. Cyrila a Metoda na čelnej stene farského kostola Nanebovzatia Panny Márie (sgrafito) počas jeho rozsiahlej rekonštrukcie.

10 rokov (2010) – od založenia tradície koncertov Hudobná jar v miestnom kaštieľi.

5 rokov (2015) – od maturitných (praktických) skúšok študentov Strednej odbornej školy obchodu a služieb Michalovce, ktoré okrem iného absolvovali aj na historických miestach v Starom – kaštieľ, kostol a sýpka. **(red)**

KRÁTKO ZO ŠPORTU

FUTBAL

VIII. liga Západ ObFZ Michalovce

Ročník 2020/2021 – jesenná časť

1. kolo (16.8.2020):

ZBUDZA – PODHORŔ 3:5 (0:2)

Góly: Macejka, Sabol, Dzurjovčín – Vasylynenec 2, Unhurian, Jozef Melník, Ján Melník.

2. kolo (23.8.2020)

KOROMĽA – ZBUDZA 1:5 (1:0)

Góly: Kováč – Mandžák 2, Kočerha, Jakub, Macejka. ŽK: Horniák – Kužma. Stretnutie rozhodoval Mirda.

3. kolo (30.8.2020)

ZBUDZA – HORŇA 3:2 (1:2)

Góly: Sabol 2, Dzurjovčín – Rynik, Horváth.

4. kolo (6.9.2020)

JOVSA – ZBUDZA 1:1 (0:1)

Góly: Kopčanský – Macejka. ŽK: Čuchran – Kočerha. Stretnutie rozhodoval Hospodi.

5. kolo (13.9.2020)

ZBUDZA mala voľno.

6. kolo (20.9.2020)

ZBUDZA – STRETAVA 3:0 (1:0)

Góly: Mráz, Kočerha, Mandžák. ŽK: Hirjak – Certan. Stretnutie rozhodoval Mazár.

7. kolo (27.9.2020)

MORAVANY – ZBUDZA 2:0 (2:0)

Góly: Chytra, Pizur. ŽK: Hrunka, L. Vajda, M. Vajda – Tekáč. Stretnutie rozhodoval Dziad.

8. kolo (4.10.2020)

ZBUDZA – BEŠA 3:0 kontumačne

Hostia na stretnutí nenastúpili.

9. kolo (11.10.2020)

JASTRABIE – ZBUDZA 2:2 (0:1)

Góly: Belavý 2 – Mráz, Macejka. ŽK: Tomčí, Počáitko, Makula – Mráz, Tekáč, Kužma. Stretnutie rozhodoval Dziad.

Zápasy 10. a 11. kola jesennej časti súťaže a dohrávky boli kvôli pandémie koronavírusu odložené.

Tabuľka 2020/2021 po 9. kole:

1. Podhorod	8	7	0	1	45:15	21
2. Kap. Kľačany	8	6	0	2	42:13	18
3. Zbudza	8	4	2	2	20:13	14
4. Moravany	7	4	1	2	13:8	13
5. Úbrež	7	4	1	2	23:28	13
6. Stretava	8	3	2	3	24:18	11
7. Horňa	8	3	1	4	12:13	10
8. Jastrabie	8	3	1	4	18:26	10
9. Jovsa	8	2	2	4	18:32	8
10. Beša	9	1	2	6	8:27	5
11. Koromľa	9	0	2	7	10:40	2

Pohár ObFZ Michalovce

1. kolo (26.8.2020):

ZBUDZA – OBORĽ 5:4 (2:1)

Góly: L. Andrejov, M. Dudaš, Jakub, Kužma, Kočerha – Szarvas 3, Borbely. Stretnutie rozhodoval Mihalov.

2. kolo (15.9.2020):

ZBUDZA – TRHOVIŠTE 1:2 (0:1)

Góly: Minkanič – Šoltés 2. ŽK: Macejka, Tekáč, Kočerha – Katus. Stretnutie rozhodoval Mihalov.

Do ďalšieho kola postúpilo Trhovište.

Vyvrcholením "odpuštového popoludnia" na ihrisku Polaty v Zbudzi bol futbalový zápas, ktorý svojou účasťou podporili aj o. Karol Knap, vladyka Milan Chautur (v dolnom rade prvý a druhý sprava) a vladyka Cyril Vasil (v hornom rade tretí sprava). Snímka: oz

ZAUJÍMAVÉ OBDOBIE

Futbal v Zbudzi prežil v poslednom čase zaujímavé obdobie. V súťažnom ročníku 2018/2019 mužstvo štartovalo ešte ako rezerva štvrtoligového Športového klubu Strážske v VII. lige ObFZ Michalovce. Svoje zápasy hralo na domácom ihrisku Polaty a nepočínalo si najhoršie. Po jeseni bolo medzi 10 účastníkmi na 5. mieste, ale na jarnú odvetu už nenastúpilo.

Dlho však priaznivci koženej v tejto obci bez najpopulárnejšieho športu nezostali. Reštartom bolo leto 2019, kedy sa muži ako neregistrovaní prihlásili do krajskej súťaže o Pohár predsedu KSK. Zbudžania tento turnaj spoluorganizovali a na ihrisku Polaty si z rúk košického župana R. Trnku prebrali za víťazstvo pekný pohár. To bol zároveň odrazový mostik k ďalšiemu pravidelnému športovaniu.

V uplynulej sezóne sa pozmenené mužstvo opäť prihlásilo do súťaže ObFZ pod hlavičkou FO Zbudza, ale ako to už v takýchto prípadoch býva, začínalo od najnižšej súťaže – VIII. ligy. Po jesennej časti ročníka 2019/2020 zimovalo v 10-člennej súťaži na 2. mieste za Jovsou s 2-bodovou stratou a s najtesnejším náskokom pred rezervou Sobraniec. Všetko nasvedčovalo tomu, že jar bude ešte zaujímavá, ale situáciu skomplikovala známa pandemická situácia z dôvodu šírenia koronavírusu. V jari 2020 mužstvá v tejto súťaži už neodohrali ani jeden zápas. Z tohto dôvodu bol aj celý súťažný ročník anulovaný.

V lete sa protiepidemické opatrenia zmiernili a tak Zbudžania mohli odštartovať nový ročník 2020/2021. Premiéra na domácom trávniku im nevyšla a favoritovi z Podhorode podľahli 3:5. Stratené body však dovezli o týždeň z Koromle po víťazstve 5:1. Sériu bez prehry natiahli domácim víťazstvom nad Horňou (3:2), remízou v Jovse (1:1) a po týždni voľna domácou výhrou nad Stretavou rozdielom

triedy (3:0). Po prehre v Moravanoch (0:2) si ešte pripísali kontumačnú výhru nad Bešou a po remíze v Jastrabí (2:2) prišiel predčasný koniec jesennej časti kvôli opätovne šíriacemu sa koronavírusu. Väčšina zápasov sa už hrala bez divákov a zápasy s Kap. Kľačanmi a Úbrežou už Zbudza nestihla odohrať.

Ak odrátame tri kontumačné góly, hráči zaznamenali v 7 stretnutiach 17 presných zásahov – Macejka 4, Sabol 3, Mandžák 3, Dzurjovčín 2, Kočerha 2, Mráz 2 a Jakub 1. Žlté karty si do štatistik pripísali: Kužma 2, Tekáč 2, Kočerha, Hirjak a Mráz po 1.

Hráčsky káder tvorili: Patrik Hirjak – Lubomír Andrejov, Michal Andrejov, Miroslav Dudaš, Jaroslav Dudáš, Samuel Dzurjovčín, Marek Jacko, Martin Jakub, Ľuboš Kočan, Ladislav Kočerha, Peter Kužma, Dušan Macejka, Miloš Mráz, Christján Mandžák, Dominik Minkanič, Ján Pavlík, Juraj Sabol, Mario Švajka, Rastislav Tekáč a Michal Valo. Vedúcim mužstva bol Jaroslav Dudáš a masérom Rastislav Tekáč. -PZ-

TRI PÓDIÁ HASIČOV

Udalosti v roku 2020 nepriali hromadným podujatiam, čo sa prejavilo aj v športe. Naše družstvá sa v tejto sezóne nezapojili do Zemplínskej hasičskej superligy. Každé družstvo absolvovalo dve pohárové súťaže v období, keď to bolo možné.

Prvé tohtoročné športové podujatie našich družstiev DHZ obce Staré dotiahli na pódium iba ženy. Tretie miesto získali na nočnej pohárovej súťaži v Horni za čas v druhom pokuse 21,17 s (LP 20,52 s). Mužom sa v podstate tiež darilo, s ohľadom na frekvenciu tréningov. Béčko obsadilo 6. miesto a hneď za nimi, na siedmej priečke, skončilo áčko.

Druhou súťažou bola pohárovka v obci Dlhé nad Cirochou, ktorá sa uskutočnila súčasne so 4. kolom ZHSL. Muži áčka svoj prvý pokus nedokončili, keďže ich zradila baterka na stroji. V druhom pokuse to už vyšlo za pekných 15,21 s (LP 15,19 s). Týmto dosiahnutým časom sa stali víťazmi pohárovej súťaže. Béčko v druhom pokuse pridalo a nebyť takmer sekundového prestreku na LP, mohol byť výsledok ešte o čosi krajší. Dosiahnutý čas 16,73 sekúnd (PP 15,80 s) stačil iba na 12. miesto.

Ženy svoje druhé vystúpenie v tejto sezóne pretavili do zisku tretieho miesta časom 20,52 s za druhého pokusu (LP 19,22 s) na pohárovej súťaži vo Vyšnej Rybnici.

Členovia DHZ obce zasahovali v tomto roku po prvomajovom daždi, ktorý spôsobil podvečer v našej obci záplavy. Aj keď celkovo nedosahovali rozmery povodne z roku 2001, boli veľké a narobili veľa škôd. Pred vodou neujdete, ako sa vraví. Najviac postihnutá bola ulica „Kút“. Práce pri likvidácii následkov povodne prebiehali do neskorých večerných hodín vo viacerých častiach obce a pokračovali aj počas nasledujúceho dňa. Ako protipožiarna asistenčná hliadka sa hasiči zúčastnili kultúrnych podujatí na Zemplínskej šírave. (maja)

LUKČO DEBUTOVAL

V Starom okrem hasičov boli v roku 2020 v akcii (aj to obmedzene) niekoľkí futbalisti, ktorí však hrajú iba za okolité kluby. Najviac z nich potešil 19-ročný Lukáš Lukčo, ktorý si v drese prvooligového MFK Zemplín Michalovce "odkrútil" premiéru na najvyššej úrovni.

Dňa 11. júla v skrátenej nadstavbovej časti o titul majstra Slovenska nastúpil v zápase 5. kola MŠK Žilina – Michalovce (5:0) ako striedajúci hráč v 76. min. na poslednú štvrtinu hodinu. Na súpiske mužstva bol aj v semifinále baráže o Európsku ligu MFK Ružomberok – Michalovce (1:0), ale do hry nezasiahol. Druhá vlna pandémie koronavírusu spôsobila, že Michalovce mali v novembri až 12 pozitívne testovaných hráčov a tak prišla pre Lukáša ďalšia príležitosť. V zápase 13. kola na domácej pôde nastúpil proti viacnásobnému majstrovi ŠK Slovan Bratislava v základnej zostave a odohral celý prvý polčas.

Ešte nedávno na najvyššej úrovni v kategórii dorastu hrával aj Marcel Ebský (MFK Zemplín Michalovce U-19, Spartak Myjava U-19) a v sezóne 2017/2018 Erika Lazorová (MFK Zemplín Michalovce), ktorá v 18 kolách I. ligy žien zaznamenala 12 štartov. Zo Staranov to doteraz najďalej dotiahol Marián Jozef, ktorý v rokoch 1977 – 1987 v drese Tatrana Prešov odohral v I. čl. lige 113 zápasov a strelil 6 gólov. (PZ)

Pod Bukovinou

Noviny obyvateľov obcí Staré, Zbudza a Oreské

Vychádzajú dvakrát ročne. Vydáva Obec Staré, IČO: 00 325 805. Riadi redakčná rada v zložení: Ing. Michal Bereznanin, Ing. Matej Havrila a Bc. Agnesa Strícková. Zodpovedný redaktor J. P. Zemplínsky. Sídlo vydavateľa a redakcie: Obecný úrad, Staré 208, 072 23 Staré. Tel.: 056/688 70 41. Evidované MK SR pod č. EV 4422/11. ISSN 1339-455x.